

amelyek a végtelent és a folyamatos felületeket, Kiesler fogalmait csupán formálisan értelmezik. A programozott konfigurációk digitálisan meghatározott feltételek között működnek, ami a tényleges végnélküliség és folyamatos téralakítás kiesleri eszméjétől elválasztja őket. A biomorf termékek végtelen számú kompjuterjáték eredményeképpen állnak elő, de nélkülözik azt az emberi, szociális és etikai tartalmat, amely Kiesler végnélküli házának eszméjét motíválta.

Javier Senosiain
CASA ORGANICA, NAUCALPAN, MEXIKÓ
Munkatárs: Daniel Arredondo

A tervezés egy dió képzetéből indult, a két ovális héj két fénytel teli tér, amelyet alacsonyabb, hajlított és homályos tér köt össze, ez megfelel az elemi emberi igényeknek – az egyik tér az együttlétre a főzéssel és étkezéssel, a másik az alvásra, öltözködésre, testápolásra –, azaz a nappali és éjjeli tér kettősségének. Fontos szempont volt, hogy ha a terek a föld alá kerülnek, a benne élők ne veszítsék el a kapcsolatot a külvilág zöldjével. A helyszín tanulmányozása után plasztilinmodellek készültek, azzal a szándékkal, hogy az egész terv a lehető legteljesebb mértékben plasztikus legyen. A falak egy összetekeredő kigyó bőrének formáját vették fel, aki a hajlataival körbezárja a nagyobb tereket.

A talaj előkészítése során kialakítottuk a ház negatív formáját, amely íveivel és folyamatos görbe felületével egy gördeszkapályára emlékeztetett. Az egész építkezés során igyekeztünk megtartani az alkotásnak azt a folyamatosságát, amely a tervezési módszert is jellemezte. Olyan könnyen formálható anyagot kerestünk, amely a plasztilinhez hasonló kialakítást tesz lehetővé. Természetesen az építőanyaggal szemben más követelmények is vannak, mint a plasztikus alakítás lehetősége, a kutatásaink szerint mindkét igényt a ferrocement tudta kielégíteni. Ez az anyag a vasbetonnal közös eredetű, használata azonban majdnem feledésbe ment, holott megfelel a monolitikus plaszticitás, az ellenállóképesség, a formálhatóság és rugalmasság kívánalmainak. A vasalatot spirálformában tekeredő gyűrűk képezzik, amely felveszi a tervezett görbe terek alakját. Erre két réteg aprószemű drótháló került, amelyre a betont nagynyomású levegővel hordtuk fel. A nyomás miatt a beton olyan erősen összehúzóódik, hogy szilárdságának kb. harminc százalékát a felhordáskor eléri. Az eredmény könnyen elkészíthető 4 centiméter vastagságú héj, amely önhordó és sűrűsége miatt vízzáró. A héjat kívülről poliuretánnal vettük körül, amely szigetelőként szolgál.

Tervünk szerint a házra ráfut a kert, ehhez a szerkezetre humuszt hordtunk. A bonsai gyakorlata szerint a vékony humuszréteg csak redukált növekedést tesz lehetővé, ezért 20-25 centiméter vastagságú földtakaró készült. A lassabban növekvő fű a fenntartási költségeket csökkenti. A növénytakaró ugyanakkor védi a házat a napsugárzástól, szélről, és a nedves és száraz időszakok változásától. Kívülről a ház csak bokrokkal, virággal borított rétegek látszik, amelyen úgy lehet sétálni, hogy észre sem venni az alatta megbújó otthont.

Nagy gondot fordítottunk a mikroklíma megfelelő kialakítására, a növényzet biztosítja a forróságtól való védelmet, ugyanakkor a portól és külső zajoktól is. A föld és nap együttesen biztosítják az állandó hőmérsékletet a ház belsejében. Az ablakok a legszebb kilátás felé nyílnak és biztosítják, hogy télen is elegendő fény jusson a szobákba. Bármennyire is nehezen hihető, ez a ház világosabb és napfényesebb, mint a megszokott lakásformák. A felületén bárhol nyitható ablak, amely tetszés szerinti irányban enged be a fényt. A belső kialakítás a levegő folytonos mozgását elsőséggel segíti.

A földdel borított ház hasonló az emberi testhez: a belső hőmérséklete állandó, csak lassan követi a külső hőmérsékletváltozásokat, nyár elején sokáig hűvös, tél elején sokáig meleg marad. A kert természetes nedvességháztartása jó klímát eredményez a ház környezetében, állandó a relatív páratartalom és folyamatosan friss levegő kerül a belső terekbe.

A fenti írások az International Forum Man and Architecture német és angol nyelvű negyedéves folyóiratának 2004/2. számában jelentek meg. Fordító: Gerle János.



Javier Senosiain: Casa organica,
Naucalpan, Mexikó

